Datum: 2026-10-28

Vårt ärendenr: SJ-2026-0169
Ert diarienr: KN2026/01175

Handläggare:
Gunnar Alexandersson

Gunnar.Alexandersson@sj.se

Mottagare:
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se

Vägen mot utfasning (SOU 2026:33) – yttrande från SJ AB

SJ AB (SJ) har tagit del av Klimat- och näringslivsdepartementets remiss av SOU 2026:33 *Vägen mot utfasning* och lämnar några övergripande synpunkter i detta yttrande. SJ hänvisar i övrigt till det yttrande som lämnas av Tågföretagen.

Betänkandet av Utredningen om styrmedel för ett fossilfritt samhälle konstaterar (s. 26) att de kvarvarande svenska s.k. ESR-utsläppen till mycket stor del härstammar från inrikes vägtransporter och arbetsmaskiner, och att det är nödvändigt att särskilt fokusera på utsläppen från drivmedelsanvändning i inrikes vägtransporter. Därför är det på ett sätt naturligt att utredningen främst pekar på teknisk utveckling och olika typer av incitament som ska leda till fortsatt elektrifiering och en minskad användning av fossila drivmedel i vägsektorn.

SJ anser att det är nödvändigt att också anta ett mer övergripande perspektiv, genom att beakta hela transportsystemet och dess roll för att fasa ut Sveriges användning av fossila bränslen och få ned utsläppen. Ett snävt fokus på åtgärder i vägsektorn riskerar att missa de beroenden som finns mellan olika trafikslag, dels i form av intermodala transportkedjor, och dels vad gäller vilka effekter som kan uppnås om delar av transportarbetet på väg flyttas till trafikslag med lägre användning av fossila drivmedel. Den svenska järnvägen är i huvudsak redan elektrifierad. Åtgärder som underlättar en överflyttning från väg till järnväg kan i vissa fall vara både enklare att genomföra och mer kostnadseffektiva för samhället. Styrmedel för utfasning av fossila bränslen bör därför utformas så att de inte enbart påskyndar elektrifieringen inom vägsektorn, utan också stärker möjligheterna att flytta persontransporter till trafikslag med lägre fossilanvändning och klimatpåverkan, som exempelvis järnvägen.

SJ AB
Vasagatan 10
105 50 Stockholm

E-postadress: diariet@sj.se
Telefon: +46 (0)10-751 60 00
Orgnr: 556196-1599

SJ har långtgående ambitioner att bidra till omställningen av transportsektorn. Vi genomför nu en av de största satsningarna någonsin på en modern och utökad fordonsflotta, som är helt eldriven och även uppfyller andra högt ställda hållbarhetskrav. Målet är att satsningen ska leda till att öka tågresandet med 50 procent till 2030. Det säger sig självt att denna ökning inte bara handlar om att få befintliga tågresenärer att resa ännu mer med tåg, utan också om att i stor utsträckning få resenärer som i dag väljer andra färdsätt att i framtiden välja tåget i stället. När en sådan överflyttning sker från trafikslag som genererar högre s.k. icke-internaliserade utsläpp eller andra externa kostnader än tåget, räknat per personkm, bidrar den också till att minska Sveriges ESR-utsläpp. En central fråga för SJ är därför att styrmedlen som riktas till vägsektorn, liksom till järnvägssektorn och transportsystemet i stort, stödjer en sådan utveckling.

Claes Lindholtz

Direktör Hållbarhet

SJ AB
Vasagatan 10
105 50 Stockholm

E-postadress: diariet@sj.se
Telefon: +46 (0)10-751 60 00
Orgnr: 556196-1599